

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ
SUPPLEMENT LA REVISTA „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”

„Acel vlăstar plantat în primăvară dă roade bune de un sfert de veac”

Editorial

Sloganul – esența activității Academiei

Organizarea și desfășurarea activităților, dedicate aniversării a 25-a de la fondarea Academiei de Administrare Publică, sub deviza unui slogan pregnant și concludent, redau semnificația realizărilor de prestigiu ale instituției pe parcursul acestor ani, temelia noilor succese pentru un serviciu public modern întru dezvoltarea durabilă a țării pe calea integrării europene.

Urmare, a fost anunțat Concursul pentru „Cel mai bun slogan”, consacrat acestui important eveniment din viața Academiei. A fost creată o comisie specială pentru desfășurarea concursului, la care au participat profesori, doctoranzi, masteranzi, fiind prezentate sloganuri interesante, ce reflectă activitatea prodigioasă a Academiei în acest pătrar de veac, unii prezentând chiar mai multe sloganuri personale.

Rezultatele concursului „Cel mai bun slogan”, consacrat aniversării a 25-a de la fondarea Academiei de Administrare Publică, au fost anunțate în cadrul ședinței de totalizare a sesiunii de reper a masteranzilor anului II.

Prim-prorectorul Academiei de Administrare Publică, Andrei GROZA, doctor, conferențiar universitar, a menționat în luarea sa de cuvânt că acest concurs a fost anunțat conform planului de activități, consacra-

te aniversării de 25 de ani de la fondarea Academiei de Administrare Publică, ce va fi marcată pe 21 mai 2018, și oficializat la ședința Senatului Academiei.

Comisia a analizat minuțios sloganurile prezentate și a selectat două dintre cele mai reușite compoziții.

Primul slogan - **„Acel vlăstar plantat în primăvară dă roade bune de un sfert de veac”** - aparține profesorului Tudor DELIU, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, absolvent al primei promoții și autorul textului Imnului Academiei de Administrare Publică.

Autorul celui de-al doilea slogan - **„25 de ani de investiții în viitorul țării”** - este Cristina PETROV, masterandă, anul III, programul *Managementul informațional în administrația publică*, specialist în resurse umane la Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale.

DI Ion DULSCHI, doctor, conferențiar universitar, director al Departamentului studii superioare de master, a informat asistența că va fi anunțat un nou concurs - pentru cel mai bun eseu, dedicat aniversării de 25 de ani a Academiei de Administrare Publică, cu genericul **„25 de ani de dedicație, devotament și statornicie sunt cheia succesului Academiei”**.

Pe 19 octombrie curent, Senatul Academiei de Administrare Publică s-a întrunit într-o ședință ordinară, care a fost inaugurată și monitorizată de **dl Oleg BALAN, președinte al Senatului, rector al Academiei de Administrare Publică, doctor habilitat, profesor universitar**.

Una dintre chestiunile de

asupra aspectului lor științific și aplicativ.

Senatul Academiei a luat în dezbatere, în premieră, strategia de dezvoltare a Bibliotecii științifice pentru anii 2017-2020. Documentul respectiv preconizează nu numai diversificarea în continuare a formelor și metodelor de activitate a bibliotecii, de promovare activă

Elaborarea și susținerea tezelor de master – activitate majoră a studentilor-masteranzi

Spicuri de la ședința

Senatului Academiei de Administrare Publică

bază de pe ordinea de zi a Senatului a constituit-o examinarea temelor tezelor de master (anul III, învățământ cu frecvență redusă) și confirmarea conducătorilor științifici. **DI Ion DULSCHI, director Departament studii superioare de master, doctor, conferențiar universitar**, care a prezentat informația în această chestiune, a ținut să atragă atenția nu numai asupra formulării clare și univoce a temelor care urmează a fi investigate, dar și, principalul,

a cărții în rândul cititorilor în condițiile strâmtorării acestora de posibilitățile Internet-ului, dar și interconexiunea eficientă cu tehnologiile informaționale. **Rodica SOBIESKI-CAMERZAN, șefa Bibliotecii științifice**, a remarcat în raportul prezentat tocmai orientarea spre noile tehnologii informaționale, precum și necesitatea realizării cât mai adecvate a proiectelor care țin de modernizarea activității bibliotecii.

(Continuare în pag. 2)

Elaborarea și susținerea tezelor de master – activitate majoră a studenților-masteranzi

(Sfârșit. Încep. în pag. 1)

La Academie sunt în toi pregătirile pentru marcarea celei de a 25-a aniversări de la fondarea acesteia la 21 mai 2018. Iată de ce examinarea chestiunii cu privire la realizarea Planului de pregătire, organizare și desfășurare a activităților prilejuite de cea de-a 25-a aniversare a venit cu o primă analiză a celor realizate deja în acest sens, cu o evaluare de rigoare a primelor activități, dar și cu un îndemn față de colectivul profesoral-didactic de a intensifica și a eficientiza procesul de studii, de cercetare și dezvoltare profesională, a activității editoriale în preajma acestui eveniment

remarcabil. **Aurel SÎMBOTEANU, prorector al Academiei, doctor, conferențiar universitar**, a evidențiat în informația prezentată cu acest prilej editarea și lansarea culegerii de studii „Pregătirea funcționarilor de stat: în căutarea concepției” de Mihail Platon, inaugurarea rubricilor „Academia de Administrare Publică la 25 de ani” și publicarea materialelor respective în revista „Administrarea Publică”, în ziarul „Funcționarul Public” și pe site-ul Academiei, desfășurarea concursului pentru cel mai bun slogan dedicat aniversării a 25-a de la fondarea Academiei și a.

Senatul Academiei a examinat, de asemenea, și

a aprobat rezultatele concursului pentru cel mai bun slogan dedicat aniversării de 25 de ani de la fondarea Academiei.

Președintele Senatului, rectorul Academiei de Administrare Publică Oleg Balan a ținut să menționeze în intervențiile sale necesitatea unei atitudini mai responsabile a corpului profesoral-didactic față de realizarea celor preconizate în cadrul Academiei, eventualitatea digitalizării colecțiilor de carte ale Bibliotecii științifice, precum și extinderea împrumuturilor interbibliotecare, implementarea necondiționată a strategiilor și proiectelor elaborate de Academie.

Asupra chestiunilor în-

scrise pe ordinea de zi s-au mai pronunțat și alți membri ai Senatului: **Tudor DELIU, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, lector superior universitar, Iurie ȚAP, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, Aurelia ȚEPORDEI, director Departament dezvoltare profesională, Vlad CANȚĂR, președinte al Federației Sindicatelor Angajaților din Serviciul Public, Silvia GORIUC, șef Catedră științe juridice, doctor, conferențiar universitar**, și a.

Senatul Academiei a adoptat hotărâri corespunzătoare asupra chestiunilor examinate, numind și persoane responsabile de realizarea acestora.

Mihai MANEA

Inaugurarea la Academia de Administrare Publică a Săptămânii Internaționale a Accesului Deschis a demarat cu întrevvedere rectorului Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor universitar, cu expertul Angela REPANOVICI, doctor, profesor la Universitatea Transilvania din Brașov, România. La întrevvedere au participat prorectorul Aurel SÎMBOTEANU, doctor, conferențiar universitar, și subsemnata.

Tematica discuției s-a axat pe importanța accesului deschis în formarea profesională și cercetarea științifică, problemele privind modalitățile de evaluare a calității cercetărilor științifice, implicarea Bibliotecii Științifice a Academiei în proiecte internaționale, scopul fiind modernizarea activității bibliotecii, accesul la bazele de date din spațiul internațional, oportunitățile oferite de Programul EIFL-OA Moldova.

Evenimentul a continuat cu workshopul „Utilizarea indicatorilor bibliometrici și scientometrici în evaluarea cer-

Săptămâna Internațională a Accesului Deschis la Academie

În perioada 23 – 29 octombrie 2017, la Academia de Administrare Publică s-a desfășurat Săptămâna Internațională a Accesului Deschis, ediția a X-cea, o acțiune globală, bazată pe comunitate, pentru a deschide accesul la cercetare, la beneficiile concrete care pot fi obținute prin punerea la dispoziție, în mod deschis, a rezultatelor cercetărilor științifice pe plan național și internațional. Despre acest eveniment ne relatează Rodica SOBIESKI-CAMERZAN, director al Bibliotecii Științifice AAP.

cetărilor științifice”, susținut de Angela Repanovici în fața cadrelor didactice, a masteranzilor și doctoranzilor Academiei.

Rectorul Oleg Balan a menționat în deschiderea workshopului că pentru Academia de Administrare

Publică cercetarea științifică este o direcție prioritară și, în acest context, Academia pune accentul pe cooperarea internațională, fiind parteneră în cadrul a două proiecte internaționale. În prezent se negociază în privința celui de-al treilea

proiect cu parteneri din Norvegia. Rectorul a subliniat, de asemenea, beneficiile acestui curs de instruire, care va consolida capacitățile științifice ale Academiei pentru a o plasa în topul celor mai prestigioase

instituții din lume.

În cadrul cursului de instruire, dna Angela Repanovici s-a referit la modalitățile de utilizare a indicatorilor bibliometrici și scientometrici în evaluarea cercetărilor

(Continuare în pag. 10)

La 27 octombrie 2017, rectorul Academiei de Administrare Publică, Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor universitar, însoțit de prorectorul Aurel SÎMBOTEANU, doctor, conferențiar universitar, și Sergiu PALIHOVICI, doctor, lector universitar la catedra Științe administrative, au participat la Conferința științifico-practică internațională **„Reformarea administrației publice: teorie, practică, experiență internațională”**, organizată de Institutul Regional Odesa al Academiei Naționale de Administrare Publică pe lângă Președintele Ucrainei și inaugurată de Nikolai IJA, director al Institutului, doctor, profesor. Institutul respectiv reprezintă o instituție de învățământ

Colaborare cu colegii din Ucraina pe dimensiunea activității științifice

colaborări apreciate ca fiind una reciproc avantajoasă.

În cadrul ședinței plenare a conferinței, rectorul Academiei de Administrare Publică, Oleg Balan, a adresat un cuvânt de salut participanților conferinței

Raportorii au scos în evidență situația existentă în domeniile investigate, problemele cu care se confruntă administrația publică la etapa actuală și au formulat unele propuneri menite să eficientizeze domeniile respective de activitate.

Raportul, prezentat de dl Aurel Sîmboteanu cu genericul *„Repere strategice ale reformei administrației publice în Republica Moldova”*, a fost axat pe sarcinile care derivă din prevederile Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, semnat la 27 iunie 2014 în domeniul reformei administrației publice și *Strategiei privind reforma administrației publice pentru perioada 2016-2020*, aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 911 din 25 iulie 2016.

În calitate de repere strate-

a Republicii Moldova, necesitatea perfecționării practicii de elaborare și coordonare a politicilor publice, modernizării serviciilor publice, managementului finanțelor publice, precum și implementarea unor noi paradigme privind activitatea resurselor umane.

După ședința plenară conferința științifică a continuat în zece ateliere tematice, în cadrul cărora au fost puse în discuție diferite aspecte teoretice și practice, naționale și internaționale, privind reformarea administrației publice. Conferința s-a finalizat, ca rezultat al dezbaterilor, cu formularea și aprobarea unor recomandări privind reformarea administrației publice, care vor fi transmise pentru informare autorităților publice regionale și centrale.

Participarea a reprezentanților Academiei de Administrare Publică la lucrările conferinței științifice internaționale *„Reformarea administrației publice: teorie, practică, experiență internațională”*, organizată de Institutul Regional Odesa al Academiei Naționale de Administrare Publică pe lângă Președintele Ucrainei,

superior în care sunt pregătite cadre pentru organele administrației publice din regiunile Odesa, Herson, Vinița și Nicolaev. Astfel de institute regionale ale Academiei Naționale de Administrare Publică pe lângă Președintele Ucrainei mai funcționează la Lvov, Harkov și Dnepropetrovsc.

Lucrările conferinței științifice au fost precedate de o întrevedere a delegației Academiei de Administrare Publică cu directorul Institutului Regional Odesa al Academiei Naționale de Administrare Publică pe lângă Președintele Ucrainei, dl Nikolai IJA, doctor, profesor, în cadrul căreia a avut loc un schimb de opinii privind colaborarea dintre cele două instituții de învățământ, care își are o istorie de peste cinsprezece ani și perspectivele acestei

științifice și a înmănat conducerii Institutului Regional Odesa al Academiei Naționale de Administrare Publică pe lângă Președintele Ucrainei, în semn de colaborare fructuoasă, o plachetă cu imaginea Academiei.

La ședința plenară a conferinței au fost prezentate șase rapoarte științifice axate pe problematica: descentralizării puterii (Serghei Sahanenکو - Ucraina), dezvoltării regionale (Serghei Grinevețkii - Ucraina), reformei administrației publice (Aurel Sîmboteanu - Republica Moldova), sistemului bugetar (Olesia Golinska - Ucraina), pregătirii cadrelor pentru sistemul administrativ (Xolgher Franke-Germania), dezvoltării profesionale a funcționarilor publici (Svetlana Lipovska - Ucraina).

gice au fost evidențiate sarcinile privind responsabilizarea administrației publice prin raționalizarea structurii Guvernului și optimizării organizării administrativ-teritoriale

reprezintă o formă eficientă de colaborare cu colegii din Ucraina pe dimensiunea activității științifice.

Vizita Ambasadorului Italiei la Academia de Administrare Publică

Pe 25 octombrie curent, la Academia de Administrare Publică s-a aflat într-o vizită de documentare ES Valeria BIAGIOTTI, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Italiene în Republica Moldova, care a avut o întrevedere cu rectorul Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor universitar. La întrevedere au participat prim-prorectorul Andrei GROZA, doctor, conferențiar universitar, Ion DULSCHI, director al Departamentului studii superioare de master, doctor, conferențiar universitar, Aurelia ȚEPORDEI, director al Departamentului dezvoltare profesională, și Dinu MANOLE, șef Direcție relații internaționale.

DI Oleg Balan a salutat diplomatul italian și a făcut o scurtă prezentare a Academiei de Administrare Publică, a

evoluției procesului de studii și a măsurilor întreprinse pentru modernizarea instituției, una dintre ele fiind cooperarea internațională. Rectorul a menționat că Academia a acumulat o bogată experiență și practică de lucru în acest domeniu și intenționează să extindă relațiile cu partenerii de peste hotare. Cu Italia, a subliniat domnia sa, colaborăm în cadrul proiectului privind utilizarea dronelor, dar urmează

să căutăm posibilități de a stabili noi relații de cooperare, în particular, în sectorul public, în Italia existând bune practici în acest domeniu care merită să fie implementate în Republica Moldova.

Diplomatul italian a mulțumit pentru invitația de a vizita Academia care a impresionat-o mult și și-a exprimat disponibilitatea de a susține inițierea unor noi proiecte comune de implementare.

Părțile au convenit să continue consultările privind inițierea unor proiecte reciproc avantajoase, ambasadoarei fiindu-i adresată o solicitare de a ține, eventual, în luna februarie a anului viitor o

prelegere în fața corpului didactic și masteranzilor Academiei de Administrare Publică.

Rectorul a înmănat înaltului oaspete placheta cu imaginea Academiei de Administrare Publică.

În finalul vizitei, dna Ambasadoare a mers prin aulele Academiei unde a luat cunoștință de condițiile de studii ale instituției.

Cor. FP

La 24 octombrie curent, Instituția prefectului județului Iași a fost gazda unui eveniment important de informare privind lansarea de proiecte „Seed Money Facility” în cadrul Programului Transnațional Dunărea. Evenimentul a fost organi-

„Seed Money Facility” - un nou tip de proiecte

fectului județului Iași, d-na Aurelia ȚEPORDEI, director al Departamentului dezvoltare profesională, și subsemnatul.

Proiectele „seed money” se vor desfășura în

și vor fi implementate de un parteneriat format din minimum 2 – maximum 5 parteneri provenind din, cel puțin, 2 state partener. Ele vor avea un buget de maximum 50.000 euro (85% FEDR – 42.500 euro și 15% cofinanțare națională – 7.500 euro) și vor fi implementate pe o durată de până la 12 luni.

Noutatea rezidă în faptul că proiectele „seed money” constituie un prim pas în consolidarea unor echipe/consorții capabile să vină, ulterior, cu propuneri de proiecte de proporții ca buget și ca număr de participanți. După cum a menționat și Prefectul județului Iași, d-nul Marian ȘERBESCU proiectele reprezintă o oportunitate în plus pentru consolidarea parteneriatelor existente și stabilirea unor noi relații de colaborare. Cu atât mai mult, că în cadrul acestor

proiecte apare noțiunea de partener strategic asociat, calitate care poate fi obținută și de doritorii de a adera la proiect, dar provin din țări neeligibile. Mai multe informații despre proiectul „Seed Money Facility” se pot obține de pe situl <http://www.interreg-danube.eu>.

În cadrul sesiunii de lucru, reprezentanții de la București din cadrul MIDAPF, Simona ARGHIRE, Mihaela FLOREA și Alina MIHALACHE, au făcut o prezentare a celor mai importante aspecte și noutăți ale acestor proiecte, au răspuns la întrebările participanților. Evenimentul a fost și un prilej de a stabili noi contacte cu delegații participanți pentru colaborare interinstituțională pe viitor.

Dinu MANOLE,
șef Direcție relații
internaționale

zat în colaborare cu Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene din România (MDAPF). Din partea Academiei de Administrare Publică din Republica Moldova, la eveniment au participat, la invitația Pre-

cadrul Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării, în care Moldova și România participă cu întreg teritoriul. Acest tip de proiecte vor respecta principiul Liderului de proiect (care trebuie să provină dintr-un stat-membru)

Sexagenarul Andrei GROZA – pe calea afirmării

Viața, acest dar de la Dumnezeu, ne este dată pentru a o trăi din plin, a ne regăsi locul nostru în societate și a promova intens valorile universal-umane întru binele acestei societăți, a oamenilor, a neamului nostru. Or, o putem face, moștenind cele mai bune calități de la bunicii și părinții noștri și a ne dezvolta capacitățile și aptitudinile pentru a merge hotărât înainte. Precum a urmat calea vieții protagonistul acestui eseu, Andrei GROZA, prim-prorectorul Academiei de Administrare Publică, care la cei 60 de ani împliniți (născut la 2 noiembrie 1957 în satul Rădulenii Vechi, raionul Florești) a adunat un bogat palmares didactico-științific, rezultat din căutările permanente ale noului în activitățile sale, de a se cunoaște pe sine însuși și a performa continuu capacitățile de afirmare și a transforma visele sale în realitate. Având planuri bine gândite, după vocația sa, a urmat treptat studiile medii și superioare, deținând, ulterior, diverse funcții de răspundere în instituții publice.

După absolvirea școlii medii, a urmat studiile la Tehnicumul Industrial-Economic din Chișinău, specialitatea Contabilitate, la Universitatea de Stat din Moldova, facultatea de istorie (1975-1980), iar în 2000 a absolvit Universitatea Liberă Internațională din Moldova, specialitatea Drept.

În 1985, a susținut teza de doctor, obținând gradul științific de doctor în istorie, iar în 1996 i s-a conferit titlul didactic de conferențiar universitar în Drept public.

Activitatea de muncă și-a

început-o în calitate de lector la Universitatea de Stat din Chișinău. Apoi a activat în funcție de instructor la Comitetul orășenesc Chișinău al PCM. Din 1991, revine la activitatea didactică, în funcția de conferențiar universitar la Academia de Poliție „Ștefan cel Mare”, Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova, Universitatea Liberă Internațională din Moldova. De rând cu activitatea didactică, dl A. Groza a deținut funcții de conducere în instituțiile respective.

În anii 2005-2011, activează în calitate de membru al Curții de Conturi a Republicii Moldova. În perioada respectivă i s-a conferit gradul de calificare Consilier de Stat al Republicii Moldova și a obținut calitatea de auditor public.

Din 2011, își leagă destinul de Academia de Administrare Publică, urcând în scurt timp de la funcția de conferențiar universitar, la șef Catedră științe juridice, șef Catedră științe administrative, iar din 2014 este prim-prorector al Academiei.

Fiind responsabil de procesul de studii, dl A. Groza a fost și este inițiator al noilor programe de master în cadrul Academiei (Management informațional în administrația publică, Drept public), este permanent în căutarea noilor forme de colaborare cu autoritățile publice în vederea pregătirii specialiștilor în domeniul administrației publice.

În calitate de expert și formator participă la implementarea unui șir de proiecte investiționale, realizate de comun cu partenerii internaționali. Își dezvoltă continuu capacitățile de cercetător, fiind autor a cca 50 de lucrări, studii și comunicări științifice de specialitate.

De remarcat, în acest context, investigațiile și lucrările sale inedite, de pionierat, de istoriografie, în ceea ce privește universalitatea limbii române, istoria noastră milenară, întru restabilirea adevărului despre evoluția națiunii noastre, locul său în istoria universală.

Dl A. Groza este un participant activ și la multiple vizite de studii și programe de instruire continuă la instituții similare din țară și de peste hotare, precum: Școala Națională de Studii Politice și Administrative din București, România; Universitatea „Andrei Țaguna”, Constanța, România; Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Belarus, or. Minsk; Institutul Regional de Administrare Publică din Odesa, Ucraina; Academia de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Azerbaidjan, or. Bacu; la instituții de profil din Polonia, Estonia, alte instituții de

colegi. Aceste calități au permis atingerea performanțelor profesionale și au contribuit la formarea și promovarea imaginii Academiei de Administrare Publică.

Calitățile manageriale, îmbinarea abilităților profesionale, științifice, didactice și umane, bunăvoința, amabilitatea și principialitatea îl determină nu numai ca un bun profesor, dar și ca un mentor, ca un îndrumător, ca un părinte, după cum îl apreciază masteranzii. De o stimă și respect binemeritat se bucură Andrei Groza din partea colegilor, de asemenea, și din partea funcționarilor publici din cadrul autorităților publice centrale și locale.

La 60 de ani viața abia începe, după cum se afirmă într-un bine cunoscut cântec, și Andrei GROZA, la fel, începe o etapă nouă a vieții sale cu planuri mai ambițioase, spre noi realizări pe plan profesional și științific, cu intenția de a se

profil internațional.

Este susținător al inovațiilor în domeniu. Fiind unul dintre promotorii metodelor andragogice de predare, este permanent în căutarea noilor posibilități de a implementa cele mai moderne forme și metode de instruire în cadrul Academiei.

În funcțiile deținute, s-a axat, în primul rând, pe consolidarea colectivului și atragerea specialiștilor de performanță din domeniu. Este energic, cu o capacitate înaltă de muncă, exigent față de sine și față de

consacra plenar perfecționării continue a procesului de studii, pentru a asigura cu cadre înalt calificate serviciul public al țării, ca o platformă sigură a integrării sale europene.

Cu ocazia zilei sale de naștere, colectivul Academiei de Administrare Publică adresează dlui Andrei GROZA cele mai sincere felicitări și urări de bine, noi realizări în plan profesional, multă sănătate, bucurii de la cei apropiați și dragi, pace și lumină în suflet. La mulți ani!

O istorie a Academiei în file de ziar Anul 1997

Februarie. Un grup de profesori ai Academiei studiază, timp de două luni, experiența din Portugalia, Olanda și Belgia privind organizarea administrației publice. Vizita s-a desfășurat cu suportul programului TACIS. Din componența grupului au făcut parte 10 profesori și colaboratori, inclusiv Mihail Platon, rectorul Academiei, Sergiu Roșca, prim-prorector, Alexandru Roman, șeful Secției relații internaționale. La Centrul de Studii și formare a cadrelor pentru organele administrației publice locale (CEFA) de la Coimbra profesorii Academiei s-au familiarizat cu sistemul de pregătire și perfecționare a cadrelor de funcționari publici din Portugalia.

Martie. AAP este vizitată de către Denis Daniilidis, reprezentant al Comisiei Europene, responsabil de problemele Europei Centrale și noile state independente.

Cu concursul Fundației SOROS, este organizată o vizită de lucru a reprezentanților administrației publice locale din Moldova în Polonia.

Primul-Ministru al Republicii Moldova, Ion Ciubuc, se întâlnește cu corpul profesoral-didactic și ia cunoștință de condițiile de muncă și viață ale colaboratorilor și audienților Academiei.

August. Secția editare a Academiei lansează monografia „Serviciul public în Republica Moldova”, semnată de Mihail Platon. Monografia prezintă un îndrumar de acțiune, menit să ajute funcționarilor de diferite niveluri la etapa de constituire și consolidare a societății democratice, a statului de drept.

15 septembrie. În conformitate cu Hotărârea Guvernului, pentru prima dată sunt înmatriculați 76 de studenți la specialitatea administrare publică. Acest eveniment a pus începutul învățământului universitar – un nou compartiment în istoria și activitatea Academiei.

23-24 octombrie. Profesorii Academiei participă la un seminar internațional organizat la Institutul Internațional de Administrare Publică din Paris.

Anul 1998

Martie. Președintele Republicii Moldova, Petru Lucinschi, efectuează o vizită de lucru la Academie.

19 mai. Guvernul Republicii Moldova, Academia de Administrare Publică și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare „Guvernare și Democrație” organizează, în incinta Academiei, Conferința internațională „Formarea funcționarilor publici și rolul lor în realizarea reformei administrației publice”.

Numărul 9 al ziarului din luna mai 1998 este dedicat aniversării de 5 ani ai Academiei. Între timp, Academia de Studii în Domeniul Administrării Publice de pe lângă Guvernul Republicii Moldova este redenumită în Academia de Administrare Publică pe lângă Guvernul Republicii Moldova. Cu ocazia aniversării, mai mulți profesori și colaboratori ai instituției au fost distinși cu insigna „Colaborator emerit” și înscrși în „Cartea de Onoare” a Academiei.

În numărul respectiv, pentru prima dată este publicat Imnul Academiei de Administrare Publică, versuri Tudor Deliu, muzică Nicolae Haheu, compus către aniversarea de 5 ani ai instituției.

Un seminar regional cu tema „Reforma și inovațiile în administrația publică locală” se desfășoară la Căușeni cu participarea a peste 70 de primari din raioanele Căușeni și Ștefan Vodă.

Absolvenții Academiei

Academia de Administrare Publică - Academia noastră

Recent, un coleg de serviciu mi-a pus o întrebare provocatoare: ce înseamnă pentru mine Academia de Administrare Publică? Căutarea răspunsului la întrebarea colegului m-a surprins atât prin emoții calde, trăite momentan, cât și printr-un sentiment profund de recunoștință.

Tatiana SAVCA,
lector superior universitar,
Catedra științe
administrative

Deci ce înseamnă Academia pentru mine? Întrebarea este pe cât de simplă, pe atât de complicată. Pentru mine, Academia de Administrare Publică reprezintă aproape jumătate din viața mea personală și profesională. Un număr impunător de ani de activitate în cadrul Academiei, nu m-am prins niciodată la gândul de a pleca din această instituție. Experiențele trăite în cadrul instituției au adus cu sine diferite realizări, dar și căutări, bucurie și tristețe, încredere în forțele proprii, dar și anxietate uneori. O paletă întreagă de emoții și sentimente. Dar, în toate situațiile, Academia a fost pentru mine un refugiu. Refugiu în universul cunoașterii și noilor idei, în lumea oamenilor profesioniști și personalităților interesante.

Nu voi scrie despre importanța pentru societatea moldovenească a Academiei de Administrare Publică în calitate de instituție de învățământ superior, deoarece este un fapt vădit, demonstrat prin rezultatele recunoscute ale instituției, prin realizările absolvenților săi, prin interesul sporit în colaborarea cu instituția noastră al instituțiilor similare de peste hotare.

Doresc să-mi împărtășesc sentimentele de recunoștință profundă față de cei care au fost alături în acești ani și au devenit pentru mine învățători spirituali, colegi și prieteni. Despre cei, care mi-au marcat și influențat destinul și au contribuit la devenirea mea în calitate de profesor și specialist în domeniul administrării publice.

Cuvintele pline de bunătate și de încurajare ale colegilor, de mulțumire și apreciere ale discipolilor mi-au înduișat inima și m-au făcut întotdeauna să nu renunț la căutarea noului, relevantului, interesantului și necesarului.

Cu riscul de a obosi atenția cititorului, voi reveni la anul 1996. Anul, în care pentru prima dată am deschis ușa biroului 110 al Academiei de Studii în Domeniul Administrării Publice (denumirea de atunci a Academiei de Administrare Publică) și am depus actele pentru a participa la concursul de înscriere la studii. Era a doua încercare de a deveni audientă la această instituție prestigioasă.

Pe atunci, Academia era la început de cale. Dotarea tehnică și condițiile poate nu erau cele mai corespunzătoare, dar satisfăcătoare. Certe erau obiectivele instituției de a construi un serviciu public profesionist și a promova cele mai relevante standarde în acest domeniu.

Setea de informație, de cunoștințe noi, experiențe inedite era catalizatorul anilor de studii la Academie.

(Continuare în pag. 7)

Academia de Administrare Publică - Academia noastră

(Sfârșit. Încep. în pag. 7)

Eram circa 60 de persoane la curs. Doi ani de studii, la secția zi, facultatea Administrare publică, s-au scurs vertiginos prin prelegeri interesante, prin studiu asiduă în bibliotecă, discuții și debateri aprinse la lecțiile practice.

Un deosebit omagiu aduc dascălilor care și-au împărtășit cunoștințele și experiența lor cu noi, specialiștii din administrația publică centrală și locală, dornici de a deschide ușa noului. Mulțumiri profunde domnilor profesori Mihail Platon, (disciplina „Știința administrației”), Sergiu Roșca („Filosofia”), Boris Negru („Teoria statului și dreptului”), Aurel Sîmboteanu („Administrația publică centrală”), Tudor Deliu („Administrația publică locală”), Victor Popa („Dreptul public”), Mihai Cotorobai („Dreptul funciar”), Nicolae Romandăș („Dreptul muncii și protecției sociale”), Teodor Popescu („Politologie”), Valeriu Zbârțog („Micro- și macroeconomia”), Andrei Cojuhari („Doctrină economică”), Vasile Cioaric („Relații publice”), Andrei Cantemir („Managementul public”).

În aceeași ordine de idei, îmi exprim deplina recunoștință distinșelor doamne: Claudia Crăciun („Tehnici de negociere”), Tatiana Manole („Finanțele publice”), Otilia Stamatin („Psihologia conducerii”), Svetlana Cojocar („Managementul resurselor umane”). Cu regret, unii dintre învățătorii mei văd realizările noastre din lumea celor drepte.

Dorința noastră de a afla elementele de bază ale științelor administrative, de a pătrunde în esența ideilor noi privind sporirea eficienței sistemului administrativ, de a descoperi instrumente administrative noi, folosite în practica națională și internațională, s-a încununat cu succes. Datorită acestui fapt, împreună cu două colegi de curs, Tatiana Șaptefrați și Aurelia Țepordei, am acceptat oferta de a continua cariera profesională în cadrul Academiei. S-a întâmplat în anul 1998. Sunt

nemărginit de recunoscătoare primului rector al Academiei, regretatului profesor Mihail Platon, pentru încrederea acordată prin această propunere.

De atunci s-au scurs ani

de muncă intensă - de la specialist în Direcția studii a Academiei până la profesor la Catedra științe administrative. Au urmat studiile la programul de masterat în management și doctorat la specialitatea „Organizarea și dirijarea în instituțiile administrației publice; servicii publice”.

Datorită bunăvoinței administrației instituției, am avut fericita ocazie de a participa la diferite programe de perfecționare profesională, organizate în țară și peste hotare, de a completa experiența în domeniu prin participarea la diverse proiecte naționale și internaționale.

La 21 mai 2018, Academia de Administrare Publică va marca 25 de ani de activitate. În acest an jubiliar de studii, aduc gânduri senine și calde pentru toți colegii mei. Stimai colegi, anterior învățători și discipoli, actualmente colegi de breaslă, colegi de ieri și de azi, să ne consolidăm forțele și eforturile, abnegația și persuasiunea, ca să menținem și să promovăm în continuare instituția NOASTRĂ întru totul deosebită! A NOASTRĂ, deoarece fiecare dintre noi oferă o parte din sufletul său acestui Templu al cunoașterii și dezvoltării, Alma mater a tuturor celor interesați de administrația publică!

Cu profund respect pentru toți acei ce se identifică cu ACADEMIA NOASTRĂ, Tatiana SAVCA, audientă, masterandă, doctorandă, absolventă și lector superior universitar la Academia de Administrare Publică.

Dezvoltare profesională

Managementul documentelor

În acest context, Academia de Administrare Publică, la solicitarea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, a organizat în perioada 24-25 octombrie 2017, un curs de dezvoltare profesională „Managementul documentelor”. Acest curs a fost adresat personalului din cadrul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, oferind un cadru strategic de organizare și control al întregii activități de secretariat. Participanții au avut posibilitatea să dezvolte abilități

de prelucrare și procesare a informației, elaborare a notelor informative, au învățat să se descurce mai rapid și mai eficient în volumul mare de informații și soluții privind managementul documentelor.

În procesul de instruire au fost implicată formatorul Academiei de Administrare Publică, doamna Ludmila Andrievschi, care are experiență relevantă în domeniul dat, fapt care va asigura interactivitatea și utilitatea cursului.

Una dintre caracteristicile distinctive ale modului de organizare a instituțiilor publice este aceea că se bazează pe documente scrise. Nu ne putem imagina nicio instituție publică, mică sau mare, fără ca aceasta să nu

se implice în crearea, gestionarea anumitor documente. Managementul documentelor este un proces de bază al activității organizaționale ce trebuie planificat din timp, în caz contrar apar neclarități și muncă suplimentară.

Adevăratul sens al vieții sale

Daniel ȚONU,
primar al comunei Zimbreni,
raionul Ialoveni

Primele impresii, de cum intri în satul Zimbreni, de prin părțile Ialovenilor, sunt confirmate, treptat, de panorama ce ți se deschide în fața ochilor a unei localități moderne, cu drumuri asfaltate, curate, gospodăriile amenajate, care te impresionează cu cât înaintezi spre centrul satului. Și gândul te conduce la gospodarul care, într-adevăr, se cunoaște de la poartă, adică la primar, cu care ai dori să schimbi o vorbă-două pentru a cunoaște acest om datat cu trup și suflet satului, oamenilor pentru a le asigura o viață îndestulată, pe potrivă așteptărilor. Astfel l-am cunoscut pe primarul comunei Zimbreni, raionul Ialoveni, Daniel Țonu, care, după cum aveam să aflăm, surprinzător, deține această funcție, cu o întrerupere de doar patru ani, din 1990.

Lider prin vocație

Băstinaș din Zimbreni, Daniel Țonu chiar din școală s-a manifestat ca un lider în-născut în a dirija activitățile școlare, inclusiv prin postura sa de secretar al organizației comsomoliste, cum era pe timpurile acelea. Tot prin anii aceia își valorifică și aptitudinile sale artistice, inaugurând împreună cu cei mai dotați elevi, primul teatru popular. După piesa „Străinul” de Petru Cărare, montată în regia sa, și jucată în 1970 pe scena Teatrului Național „M. Eminescu”, este menționat cu diploma de conducător al teatrului popular. Își încearcă inspirația și în poezie, culegând aplauze la un concurs pe scena teatrului „Vasile Alecsandri” din Bălți.

Regia a studiat-o, mai apoi, facultativ, fiind student la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, unde a studiat fizica, după absolvirea căreia, timp de trei ani, a predat această disciplină la școala din satul natal.

Totuși simțul său de a schimba în bine lucrurile, de

a fi mai aproape de oameni, îl determină să se încadreze în gospodăria agricolă din localitate și, pentru a-și manifesta pe deplin calitățile sale de a conduce oamenii, se înscrie la Universitatea Agrară de Stat, studii fără frecvență, și în scurt timp avansează de la postul de conducător al unei brigăzi de tractoriști până la inginerșef al gospodăriei. O direcție prioritară în această perioadă a fost implementarea proiectelor privind protecția solului contra alunecărilor, desecarea lor, nivelarea râpilor, cum a fost cu lutăria din sat. „Pământul este bogăția noastră și e păcat să-l lași în voia sorții”, este crezul lui Daniel Țonu.

Pe câmpuri se lucra bine, erau aplicate tehnologii avansate, la necesități se aduceau mijloace tehnice moderne, veniturile erau pe măsură. Pe când satul lăncezea, la drept vorbind. Dar venise „perestroika” și starea de lucruri nu mai putea fi tolerată. Se apropiau alegerile locale din 1990 și Daniel Țonu se implică hotărât în această campanie pentru a aduce un gospodar ca lumea în fruntea satului. Organizează un grup de activiști, cu aceleași idei, precum inginerul Gheorghe Staci, Parascovia Zgârcu, Vasile Luncă, Ion Brăiescu, pentru organizarea circumscripțiilor și alegerea deputaților locali, adică a con-

silierilor, care să aleagă președintele sovietului sătesc. Și lucrurile au urmat calea lor firească – în această funcție este ales însuși Daniel Țonu – speranța oamenilor într-un viitor mai bun.

Nu aștepta mană din cer

„Când stau câte odată și-mi amintesc de acel început de la cârma satului, parcă m-ar apuca fiorii, mărturisește primarul. Închipuți-vă, școala era amplasată în mai multe clădiri dărăpănate. La fel și grădinița, care, practic, nu funcționa. Când ploua, prin sat nici cu căruța nu puteai merge, dar și pe jos era greu. La noi, în centrul satului, când era anul cel mai uscat, cântau broaștele, când eu am devenit primar”. Dar aceste probleme serioase nu-l speriau, dimpotrivă, îi dădeau puteri de a le rezolva. Și oamenii nu că se minunau, îl apreciau tot mai mult. Când se adunau să mai discute de una-alta, de cele nevoi ale

lor, își ziceau cu un zâmbet în colțul gurii: „Lasă, bre, că Dănilă al nostru știe cum să le vină de hac”.

Și primarul, prin inițiativa sa, prin soluții neordinare, a îndreptățit optimismul consătenilor. Astfel, a adus în ordine școala din sat, grădinița, unde sunt create toate condițiile pentru tână-

ra generație, Oficiul medicilor de familie, alte instituții publice.

Fără întârziere au demarat lucrările de gazificare și de construcție a apeductului. Și nu numai în Zimbreni, dar și în Găureni, a doua localitate a primăriei Zimbreni, care a fost gazificată cu finanțare de la Fondul de investiții. Actualmente, 90 la sută din gospodăriile sunt conectate la apeduct.

Și drumurile localităților au dat mare bătaie de cap. Nu ajungeau finanțe, cam greu puteau fi încheiate contractele cu firmele de construcție. „Da, probleme sunt peste tot, accentuează Daniel Țonu, dar dacă ai sta să aștepti mană cerească, departe nu ajungi. Noi conlucrăm în această direcție cu vreo 7-8 organizații de construcție. Și nu ne oprim din lipsă de bani, mai împrumutăm, reeșalonăm datoriile, având încredere din partea partenerilor, cu care ne achităm la timpul convenit și lucrul merge. Dar și aici se cer abilități și cunoștințe în domeniu. Pentru ca un drum asfaltat să țină mult, el trebuie bine pregătit, structurat până a se

turna asfaltul. Calculele noastre arată că un metru pătrat de drum asfaltat pe noi ne costă în jur de 350 de lei, pe când peste tot acest preț se ridică la circa 500 de lei. Economisim și parale, dar și calitatea drumurilor o asigurăm. Astfel, cu surse mici, facem lucruri mari”, concluzionează primarul. Dar

(Continuare în pag. 9)

(Sfârșit. Încep. în pag. 8)

nu numai drumuri asfaltate, ci și poduri peste râul Botna au fost construite pentru confortul sătenilor. Iar în centrul satului, unde mai înainte cântau broaștele, după cum afirma primarul, acum s-a extins un parc de agrement de toată frumusețea, cu locuri de odihnă, de jocuri pentru copii, cu estradă pentru concerte și alte evenimente din viața satului.

Astăzi, 90 la sută din drumurile satului Zimbreni sunt asfaltate, fiind bine îngrijite de localnici, ca în zilele de Paște, după cum sune primarul. Este la nivel și iluminarea stradală. A fost soluționată problema gunoștilor neautorizate. Astfel, comuna Zimbreni este recunoscută ca cea mai salubă, mai bine amenajată și mai curată localitate din raionul Ialoveni.

Prin cultură vom dăinui în veac

Cultura e la loc de cinste în comuna Zimbreni. După reparația capitală a Casei de cultură, aici activează colectivele de artiști amatori „Opincuța” (conducător artistic Anatol Crețu), „Florile dalbe” (conducător artistic Ana Buț), care duc faima satului nu numai în raion, dar și departe peste hotarele lui.

O frumoasă tradiție a satului Zimbreni o constituie sărbătorile cântecului popular „Mândră floare de pe Botna” și „La vatra jocului”. Localnicii, de la mic la mare, îmbracă haine tradiționale și defilează prin sat. La această sărbătoare de suflet participă formații și interpreți de muzică populară din localitățile raionului. „Prin aceste activități promovăm tradițiile și cântecul popular, moștenite din moși-strămoși, pe care trebuie să le transmitem generațiilor viitoare, doar prin cultură vom dăinui ca neam în veac”, este de părere primarul Daniel Țonu.

În acest context, se în-

scrie și amenajarea bibliotecii sătești cu programul Novateca, înzestrată cu tehnologii informaționale, fiind majorat și fondul de cărți, de ediții periodice al bibliotecii.

O viață trăită în primărie

Ca unul dintre cei mai longevivi primari din republică, primarul comunei Zimbreni, Daniel Țonu, are totuși un specific al său, de a fi devotat satului de baștină, în pofida unor

propuneri ale superiorilor. Și am desprins această concluzie după cele relatate de însuși domnia sa.

„Toate aceste șase mandate, care au fost, la drept vorbind, mandate de zbucium, am balansat între primăria satului de baștină și Consiliul raional Ialoveni, mărturisește primarul. Practic, în fiecare campanie electorală locală, în care eu candidam la funcția de primar al satului de baștină și le câștigam detașat, la unele eram singurul candidat, mi se propunea, ca alternativă, funcția de președinte al raionului sau de vicepreședinte, funcție în care am fost ales de câteva ori. Eu însă, de fiecare dată, preferam să fiu primar al satului meu de baștină. Fiindcă totul e în mișcare, nu te poți opri, dacă dorești, într-adevăr, să te afirmi în domeniul în care activezi. Căci pentru mine sa-

tul meu natal, renovat, amenajat, curat, cu oameni gospodari, toți unul ca unul, e cea mai mare satisfacție și plăcere sufletească.

Însă nu întotdeauna totul depinde de tine. Mai sunt și alte aspecte, precum ar fi conjunctura politică, așa spune eu. Așa se face, că în 2003 am fost transferat la Consiliul raional Ialoveni, unde am activat până în 2007, în calitate de șef al Direcției agricultură și alimentație. Dar am continuat

să fiu alături de consătenii mei, să-i susțin, cu gândul tot la satul meu, unde am revenit în 2007, în aceeași funcție de primar. Cu toate că iar mi-au propus, ca alternativă, funcția de vicepreședinte al raionului, pe care am îndeplinit-o, un timp, prin cumul.”

Propunerile, cu fiecare mandat de a veni în fruntea raionului, de a-l dezvolta prin calitățile sale organizatorice, inovative, ca pe satul său de baștină, sunt poate cele mai de valoare aprecieri ale activității sale prodigioase, alături de performanțele satului de baștină, confirmate și de distincțiile de stat, Daniel Țonu fiind decorat cu ordinul „Gloria Muncii”. I s-a conferit, de asemenea, titlul onorific de „Personalitatea anului 2016”.

Actualul, al șaselea mandat, este o continuare fermă a realizărilor de până acum. Se

lucrează intens asupra proiectului rețelei de canalizare, de asfaltare a tuturor drumurilor din sat, de extindere pe întreg teritoriul satului a iluminării stradale, la materializarea altor idei, fără de care primarul Daniel Țonu nu-și concepe viața de zi cu zi.

- Veți candida și la următorul scrutin electoral pentru funcția de primar al satului? Îl întreb din curiozitate la despărțire.

- Cât mă țin picioarele, nu mă opresc din drum. O viață am trăit-o în primărie, lângă dragii mei consătenii, care este una împlinită, și mi-ași dori ca toate cele începute să le duc până la capăt. Acesta este sensul vieții mele și nu avansările ierarhice.

O surpriză plăcută pentru mine este și atenția pe care mi-o acordă Academia de Administrare Publică de a scrie pe paginile zarului său despre umila mea persoană. Academia este, cu adevărat, ca un părinte al nostru, al funcționarilor de stat. Am fost la mai multe cursuri de dezvoltare a măiestriei profesionale și - câte soluții am găsit după aceea pentru problemele noastre! **Suntem permanent în criză de timp și dacă nu reușesc să mai vin pe la Academie, mă informez despre toate noutățile instituției, dar și despre practicile altor primării, din ziarul „Funcționarul Public”, pe care-l citesc număr cu număr. Îl abonăm în fiecare an. Doar împreună putem trece greutățile și a ne așterne un drum mai bun spre viitor.**

Mă bucur pentru Academie, care va marca în anul viitor 25 de ani de la fondarea sa și, folosindu-mă de ocazie, doresc întregului colectiv al Academiei noi realizări frumoase în domeniul științei administrației ca un suport avansat, modern în activitatea noastră, a funcționarilor publici.

Ion AXENTI

(Sfârșit. Încep. în pag. 2)

științifice în baza practicilor internaționale și din România, precum ar fi producția științifică, impactul cercetării, colaborării naționale și internaționale, atragerea de fonduri, numărul de cărți, de articole științifice, de contracte științifice, alte aspecte ale evaluării calității cercetărilor științifice și aprecierii lor în plan internațional.

Prim-prorectorul Academiei, Andrei GROZA, doctor, conferențiar universitar, a dat o înaltă apreciere cursului de instruire, binevenit pentru cercetătorii Academiei, subliniind importanța studierii limbii engleze pentru facilitarea accesului în mediul științific internațional.

Cursul de instruire s-a finalizat cu mai multe întrebări și răspunsuri, fiind elucidate diverse aspecte ale tematicii abordate.

Săptămâna Internațională a Accesului Deschis, desfășurată la Academia de Administrare Publică, a continuat, pe 25 octombrie curent, cu seminarul „Revistele științifice din Republica Moldova înregistrate în DOAJ”, susținut de către dna Nelly ȚURCAN, doctor habilitat, profesor universitar.

DI Andei GROZA, prim-prorector al Academiei, doctor, conferențiar universitar, a vorbit în deschiderea seminarului despre semnificația Săptămânii Internaționale a Accesului Deschis, o acțiune globală, bazată pe comunitate, pentru a deschide accesul la cercetare.

În continuare, Nelly Țurcan a menționat importanța și avantajele accesului deschis, după care a prezentat Directoriul Revistelor cu Acces Deschis (DOAJ), care la momentul actual oferă acces la 10.247 de reviste cu Acces Deschis, inclusiv 19 reviste din Republica Moldova. La data de

25.10.2017, DOAJ-ul includea reviste în circa 50 de limbi, 121 de țări, 10.256 de reviste indexate, 7423 de reviste regăsite la nivel de articol în număr de 2 643 121 articole.

Obiectivul prioritar al seminarului l-a constituit prezentarea revistelor științifice din Republica Moldova înregistrate în DOAJ. Astfel, a fost făcută o analiză amplă a istoricului înregistrării revistelor, a condițiilor de indexare a revistelor în Doaj, a

posibilităților de căutare simple și avansate, a condițiilor de utilizare și reutilizare a conținutului, a rating-ului autorilor, revistelor indexate în DOAJ.

Revista științifico-metodică „Administrare publică”, fiind printre primele reviste din Republica Moldova indexate în DOAJ (iunie 2016), este o revistă cu un rating înalt de accesări printre revistele științifice din acest domeniu.

Profesorul Nelly Țurcan a prezentat, de asemenea, Instrumentul Bibliometric Național care, la momentul actual, include 104 reviste științifice naționale și este cea mai mare bibliotecă electronică cu Acces deschis la articole publicate în revistele științifice din Republica Moldova în perioada 1993-2017.

În cadrul Săptămânii

Internațională a Accesului Deschis, la 26 octombrie 2017, la Academia de Studii Economice din Moldova s-a desfășurat masa rotundă cu genericul: „Vizibilitatea internă și internațională a conținutului științific digital”, organizată de Institutul de dezvoltare a Societății Informaționale coorganizatori fiind Consorțiul REM (Resurse electronice pentru Moldova). Programul EIFLOA Moldova, Universitatea

universităților, instituțiilor de cercetare, bibliotecilor, arhivelor, pentru schimb de experiență, de idei, cunoștințe și bune practici în domeniu.

Academia de Administrare Publică a fost reprezentată la acest eveniment de către Rodica SOBIESKI-CAMERZAN, director al Bibliotecii Științifice AAP

Masa rotundă a fost moderată de Igor COJOCARU, doctor, director IDS, Nelly ȚURCAN, doctor habilitat, profesor universitar, USM, IDS.

În cadrul mesei rotunde au fost puse în discuție subiecte precum: acces deschis în contextul Științei Deschise, managementul datelor deschise, suportul informațional al științei și inovării, căi de stimulare și asistare a utilizatorilor pentru valorificarea conținutului digital, creșterea vizibilității interne și internaționale a conținutului științific digital, susținerea publicării în Acces Deschis, promovarea culturii de cercetare deschisă.

Diseminarea activităților Săptămânii Internaționale a Accesului Deschis 2017 va oferi noi posibilități de promovare a politicii Accesului Deschis și a Științei Deschise în mediul academic, de diseminare a bunelor practici privind managementul datelor științifice, de creare a repozitoriului instituțional și extindere a accesului la conținutului științific digital, de creștere a vizibilității interne și internaționale a rezultatelor cercetărilor din cadrul Academiei de Administrare Publică.

Rodica SOBIESKI-CAMERZAN,
director al Bibliotecii
Științifice AAP

Colaborare științifică Republica Moldova – Slovenia

O delegație din Slovenia de la Faculty of Information Studies in Novo mesto (FIS) a efectuat, recent, o vizită de lucru în Republica Moldova, fiind găzduită de Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic, care sunt parteneri de la începutul anului curent, odată cu implementarea proiectului „Calcul de înaltă performanță pentru Inovații Eficiente în Regiunea Dunării, InnoHPC (2017- 2019)”, finanțat prin Programul Transnațional Dunărea.

Membrii delegației din Slovenia, profesorul, doctor Borut Rončević, directorul

Institutului de Inovații și Tehnologii în Dezvoltarea Regională din cadrul FIS, și Victor Cepoi, asistent de cercetare a FIS, și-au manifestat interesul de a dezvolta colaborarea

științifică și inovativă în domeniul automotive și electronic cu instituții publice și mediul de afaceri din Republica Mol-

dova. În acest scop, oaspeții sloveni au avut întrevederi la Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic, Camera de Comerț și Industrie a Moldovei, Incubatorul de Inova-

re IT4BA din cadrul Academiei de Studii Economice din Moldova, Agenția de Dezvoltare Regională Nord, Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți, precum și la întreprinderile private Draxelmaier SLR și Gebauer & Griller Cables and Wises SRL.

Proiectul InnoHPC își propune să conceapă și să creeze un laborator transnațional, bazat pe calculatoare de înaltă performanță, și să dezvolte o platformă web pentru oferirea accesului la instrumente de consolidare a capacităților în domeniul HPC.

Energia eoliană - o tehnologie inovativă

Instalațiile electroeoliene ce permit transformarea energiei mecanice eoliene în cea electrică constituie o tehnologie inovativă pentru Republica Moldova, fiind vorba despre o inovație de producere. Tehnologia respec-

tivă a fost experimentată și aplicată cu succes de S.C. „Elteprod” S.R.L. din Călărași (conducătorul întreprinderii - Oleg Lozovan). Această întreprindere este unica din raion care se ocupă de producerea energiei din surse alternative.

Astfel, SRL „Elteprod” contribuie, prin activitatea sa, la promovarea tehnologiilor de producere a energiei re-

generabile, ceea ce reprezintă o prioritate de dezvoltare durabilă pentru Republica Moldova.

Având aceste performanțe, SRL „Elteprod” a câștigat concursul „Cel mai bun antreprenor inovator din sectorul IMM pentru anul 2016” ca parte integrată a Forumului de Afaceri „MOLDOVA BUSINESS WEEK 2017”. Premiul a fost înmănat de dl Roman Chirca, director general al Agenției de Inovare și Transfer Tehnologic, care a subliniat necesitatea inovațiilor și importanța cercetării și dezvoltării pentru dezvoltarea întreprinderilor autohtone.

Ceremonia de înmănare a premiilor a avut loc în cadrul Conferinței Internaționale a Întreprinderilor Mici și Mijlocii cu genericul „Specializarea inteligentă, motorul creșterii economice al regiunilor din Republica Moldova”.

Conferința a fost organizată de către Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM) în parteneriat cu Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova, care a încheiat activitățile de promovare antreprenorială, organizate la nivel național în cadrul „Forumului „MOLDOVA BUSINESS WEEK 2017”.

Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic (AITT) a organizat o masă rotundă cu genericul „Proiectele de inovare și transfer tehnologic și impactul lor asupra dezvoltării naționale”, pentru informarea potențialilor aplicanți cu privire la concursul proiectelor de inovare și transfer tehnologic pentru anul 2018

În cadrul evenimentului au fost discutate:

direcțiile strategice prioritare pentru transferul tehnologic din Republica Moldova;

- cerințele obligatorii pentru aplicarea proiectelor de inovare și transfer tehnologic;

- particularitățile de finanțare și cofinanțare;

- sugestii de îmbunătățire a proiectului de inovare și transfer tehnologic.

Subiectele abordate în cadrul mesei rotunde au vizat,

în primul rând, responsabilii de inovare și transfer tehnologic de la institutele Academiei de Științe cercetătorii științifici și agenții economice interesați de inovații și tran-

Proiecte de inovare și transfer tehnologic pentru anul 2018

sferul de tehnologii în Republica Moldova.

Sursa: AITT

Rezervația peisagistică „La Castel”

În nord-vestul țării, la o mică distanță de orașul Edineț, găsim peisaje pitorești de o rară frumusețe, învăluite în legende. Complexul natural Gordinești – Buzdugeni – Brânzeni din bazinul râului Racovăț formează Rezervația peisagistică „La Castel”. Pe teritoriul rezervației sunt pe larg prezente grohotișuri, grote, peșteri, cu urme de așezări omenești vechi care, se spune, au constituit împrejurimile unui castel din timpurile demult apuse. Astăzi, toate aceste vestigii ale rezervației oferă interes științific atât pentru naturaliști, cât și pentru arheologi și paleontologi.

Localnicii din Gordinești afirmă cu siguranță că acel minunat castel nu este doar o legendă, ci a fost cu adevărat. Se spune că palatul din stânci a fost distrus după ocuparea Basarabiei, iar până acum câteva decenii, aici se mai păstrau unele elemente, printre care o masă sculptată, înconjurată de buturugi. Există mai multe legende ale castelului, iar principala versiune istorisește că pe vremuri doi tineri trăiau o frumoasă poveste de dragoste. Părinții se împotriveau căsătoriei lor, astfel într-o bună zi, băiatul a furat fata și a ascuns-o în castelul său. Au fost trimise

cete de vânători din sat să readucă fata, dar în zadar.

Se spune chiar că atunci când potera urca poteca spre castel, în peștera întâlnită în cale, au dat de o masă foarte bogată. Au gustat de toate și au băut câte un păhărel, ca mai apoi să adoarmă cu toții buștean. Majoritatea au rămas sleiți de puteri și nu și-au mai continuat misiunea.

Astăzi castelul nu mai este, în schimb a rămas enigmatică denumire „La Castel”. Iar dacă privești mult timp în zare, la apus, apare imaginația acelor turnuri ale castelului de cândva...

Rezervația peisagistică „La Castel” este un muzeu istorico-geologic natural în aer liber, cu stânci ciudate și o diversitate floristică deosebită, ce continuă în

bazinul afluentului Prutului, hăt pe moșia Brânzenilor. Până a ajunge în cealaltă parte a rezervației, treceți de „Stânca chilugului” și ajungeți în regiunea în care Bogda, un alt pâraiaș frumos, se varsă în Racovăț. De acolo se deschide un peisaj pitoresc, iar stâncile formează o priveliște neobișnuită, zisă și Cheile Racovățului.

Aici, în apropiere de satul Buzdugeni, se întind grotele care i-au adăpostit pe strămoși în timpurile îndepărtate, de acum câteva zeci de mii de ani. Expedițiile arheologice au scos la iveală obiecte din cărbune de

lemn, cremene și oase de animale încă din perioada paleolitică.

Canionul măreț, săpat de ape și coniferele ce cresc pe stâncile abrupte, creează un defileu fermecător. După mai bine de 5 kilometri, întâlnim alte recife coraliere

„Stânca Morii” și „Țugurlan”, așezate în preajma satului Brânzeni.

Rezervația prezintă nu doar interes arheologic sau științific, dar și cognitiv. Aici deseori sunt organizate lecții de istorie și patrimoniu pentru elevii școlilor din satele învecinate pentru a cunoaște mai bine locurile pitorești și istoria strămoșilor noștri. Iar pentru autoritățile publice locale rezervația prezintă o bună oportunitate pentru dezvoltarea turismului local și a-l include în cel național.

Sergiu CARCEA

Abonarea 2018

Continuă abonarea pentru anul 2018 la revista științifico-metodică trimestrială **„ADMINISTRAREA PUBLICĂ”** și la ziarul **„FUNCȚIONARUL PUBLIC,”** publicații ale Academiei de Administrare Publică.

Revista **„Administrarea Publică”** apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei.

Ziarul **„Funcționarul public”** apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Sergiu VLADÎCA - șef Secție

Ion AXENTI - secretar responsabil

Mihai MANEA - redactor

Sergiu CARCEA - designer

A DRESA ANOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 450.

Dat la tipar 01.11.2017

E-mail: aap.editura@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

„Funcționarul Public” - supliment la revista „Administrarea Publică” -
publicație a Academiei de Administrare Publică.